

СУТНІСТЬ І ГЕНЕЗА СОЦІАЛЬНОЇ КОНЦЕПЦІЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

У цій статті проаналізовано ключові моменти соціальної концепції Католицької церкви. Детально розглянуто основні теоретичні компоненти соціальної доктрини, які акумульовані в енцикліках та соціально зорієнтованих документах Церкви. Зроблено акцент на значенні впливу сутнісних доктринальних положень та їх перспективному втіленні в соціальному бутті сучасної України. Пліуральний ракурс викладення матеріалу підкреслює актуальність піднятої проблеми на теоретичному рівні та обумовлює потенціальну вагомість соціальної концепції католицизму безпосередньо у практичній діяльності структурних компонентів Католицької церкви. Церква та соціум подані в діалектичній рефлексії. Концептуально термін «соціум» визначається як унікальна людська дійсність, яка здатна віддзеркалювати екзистенційні антинорми суспільства. Католицька церква розглядається як дієвий учасник цієї дійсності, а соціальна доктрина – теоретичне джерело офіційної публічної реакції на соціальні колізії.

Ключові слова: Католицька церква, соціальна доктрина, офіційні документи, соціальне буття, Україна.

Постановка проблеми в загальному вигляді. В сьогоденному суспільстві постіндустріальних смислів інтелектуальні, соціокультурні та духовні інтенції формують вагомий ресурс постмодерну. Філософія змін загострює важливість аксіологічних вартостей та одночасно демонструє плінність і хиткість останніх. Фундаментальні філософські парадигми приховують у сферах невідомого зашифровані сенси, кодування та декодування яких фокусує майбуття. Перегукуються через століття смисли сократівського блага та кантівського морального імперативу, набуваючи нових маркувань у сучасному. В такому контексті особливу місію роль, на нашу думку, відіграє релігійна складова духовної скарбниці людства. Відштовхуючись від поняття, що релігія має соціальну природу, семантика соціальної проблематики провокує знакові реексплікації.

У представленому дослідженні розкриємо сутність соціальної концепції Католицької церкви на прикладі аналізу енциклік, присвячених соціальним питанням, враховуючи думки дослідників із зазначеної проблематики. Стаття в пліуральному ракурсі окреслює тенденції та потенціал практичної реалізації соціальної концепції католицизму в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Ця проблематика має усталений полідисциплінарний характер, відтак, цікавить філософів, релігієзнавців, культурологів, соціологів, політологів, психологів та громадських діячів. Вагомими постають також богословські-теологічні рефлексії світових та вітчизняних дослідників. Ми простежили, що науковців та представників релігійних конфесій цікавлять різноманітні аспекти соціальної концепції Католицької церкви. Така увага є свідченням важливості й актуальності вказаних теоретичних студій.

Сучасний інформаційний контент володіє дослідженнями А. Баджо, С. Бернала, П. де Лоб'є, Л. Падовезе. Вітчизняний дискурс складають праці В. Єленського, М. Заковича, С. Здіорука, М. Кирюшка, С. Кияка, О. Недавньої, Н. Стоколос, Л. Филипович, В. Фомиченка, Г. Хоружного, П. Яроцького. Публічні міркування молодих науковців О. Альшиної, О. Волинець, С. Лодивірової, І. Онищука, Р. Пасічного, А. Романків, В. Сергійко, О. Шепетька, О. Яроцької приваблюють дискусійно.

У ході нашого дослідження основним предметом аналізу будуть щонайперше тексти енциклік римських понтифіків, присвячені соціальним питанням, також Компендіум соціальної доктрини Католицької церкви та філософсько-релігієзнавчі рефлексії сучасних науковців.

Новизна дослідження полягає у висвітленні питання практичної реалізації соціальної концепції Католицької церкви у просторі соціальних дифузій і трансформацій сучасної України.

Мета статті: зосередити увагу на існуванні історично виважених змістовних компонентів соціальної концепції Католицької церкви, які мають перспективу втілення на теренах незалежної України.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні релігійний індивідуалізм, на жаль, не оминув і Україну. Міркування В. Лубського застерігають, що байдужість до релігії може бути принциповою життєвою позицією (згідно вільнодумної позиції індивідуалізму, людині недоступно, чим визначається її життя, тому їй байдуже, який зміст життя вона для себе обере чи не обере зовсім) [11, с. 175]. В Європі домінуючий надмірний скептицизм та об'єктивний наступ секуляризації в ХХ столітті, існуючими можливостями рацію, приборкати не вдалось. Відтак, процеси секуляризації привернули чималу увагу дослідників, які констатують, що «секуляризація особливо характерна для суспільства з давньою християнською культурою, оскільки руйнує традиційну тканину, яка ще донедавна була об'єднуючою сферою, що охоплювала і формувала все людське життя – від народження до "переходу у потойбіччя", як навчала церква» [16, с. 89]. Вважаємо, що особливістю української сторінки є її історична специфіка, а саме пострадянський шлейф релігійних табу, що спровокував, за слушним спостереженням В. Єленського, релігійний Ренесанс, який з неприборканою силою компенсаторного ефекту охопив Україну в період становлення Незалежності [3, с. 15]. Зазначені факти історії відкрили широкі можливості місіонерсько-пасторальної діяльності різним релігійним організаціям. Пропонуючи свій «продукт», релігійні інститути виборювали свою паству в жорсткій конкуренції. Традиційні та новітні релігії, релігії одкровення і релігії чистого досвіду однаковою мірою знайшли свою законодавчу аргументацію, коли Верховна Рада прийняла закон «Про свободу совісті та релігійні організації» [7, с. 95]. Дискусійність чинного формулювання – це предмет окремого дослідження, але варто підкреслити, що подібний плюралізм зіграв на користь зрілих соціальних концепцій. На нашу думку, зважаючи на глибину, авторитетність, виважену часом моральну значимість, широту тлумачення піднятої проблематики і політику ажурнаменту, католицька соціальна доктрина постає суттєвою джерельною базою конструктивних ідей, а головне – має вельми яскраву перспективу втілення у вітчизняному поліконфесійному культурно-соціальному бутті, в якому потреба соціальної, харитативної, освітньої діяльності дуже актуальна.

Прийнято вважати, що питання, які стосуються соціальної проблематики, широко розроблені в католицькій теології та філософії. Таку особливість вчені й апологети пояснюють євангельською природою християнських засад: «Соціальна доктрина Католицької церкви, яку папа Іван Павло II назвав соціальним Євангелієм наших часів, викладається через енцикліки, тобто великі «циркулярні листи», які звернені не лише до католиків, але й усіх людей доброї волі, пропонуючи у соціально-економічному аспекті, за словами папи Павла VI, «керівні принципи, критерії для судження та вказівки до дій» [5, с. 1].

Сьогодні дослідники схильні розрізняти поняття «соціальна доктрина», «соціальне вчення», «соціальне служіння» та «соціальна діяльність католицької церкви». Вислів «соціальна доктрина» зустрічається в лексиці папи Пія XI і означає доктринальний корпус щодо суспільних питань. Соціальну доктрину становлять офіційні документи Церкви і праці церковних богословів, «ціллію якої є дати оцінку соціальним проблемам на основі християнської віри. Соціальна доктрина зазнала квітучого розквіту серед католицьких богословів ХІХ–ХХ століть, коли римські понтифіки виклали її основи в численних енцикліках та доктринальних документах» [15, с. 299]. Соціальне вчення Католицької церкви – це своєрідне навчання церкви, соціальна доктрина це її кодекс [14, с. 256]. Історики зазначають, що «незважаючи на те, що соціальна думка в католицизмі виникла раніше ніж офіційна доктрина церкви і вплинула на її формування, проте творцями доктрини вважають лише ієрархів церкви» [2, с. 1]. Церква проголошує і бачить свою соціальну доктрину як невід'ємну частину, яка буде поширюватись і втілюватись. Оскільки Церква є єдиним «живим організмом», то предметом її соціального вчення є церковна спільнота. «Соціальна доктрина належить Церкві, оскільки Церква її формує, поширює і викладає. Це вчення – не прерогатива якоїсь частини церковного тіла, а всієї спільноти, і є виявом того, як Церква розуміє суспільство і яку позицію вона посідає щодо його структур і змін, які відбуваються у ньому» [6, с. 67]. Отже, Церква, з одного боку, вважає себе тілом Христовим, певним свідоцтвом Христа на

Землі і, одночасно, є частиною людського суспільства, тому вона активно й дієво бере участь в усіх аспектах суспільного буття.

Відомий світовий дослідник католицизму Патрік де Лоб'є переконаний, що соціальна вчення церкви має плінний характер, в якому вирюють реальні життєві проблеми [9, с.232]. Також вчений зазначає глибоке історичне коріння та визначає три головних етапи розвитку соціальної доктрини [10, с. 367]. Ранній етап сягає епосу отців Церкви та рішень перших Вселенських соборів, які спроектували домінують евангельських істин на століття вперед. Так, святий Августин наголошував на важливості не втрачати християнського розуміння людських взаємин у суспільстві [1, с. 267]. Слушною постає думка молодого дослідника Р. Пасічного, який переконаний, що вказані тенденції на ментальному рівні фокусували соціальну діяльність [12, с. 170]. Наступний етап забарвлений схоластично, з персоналістським акцентом. Тільки особистість значима сама по собі; усі соціальні інститути підлеглі їй; родина в силу своєї близькості до особистості перебуває в центрі цивільного суспільства, що повинне їй служити; для добродесного життя потрібен визначений мінімум добробуту; матеріальні блага призначені для усіх [12, с. 171]. Третій етап розпочинається понтифікатом Папи Лева XIII та його знаменитою енциклікою «Про нові речі» («*Reum Novarum*») 1891 р., яка, з точки зору як представників Церкви, так і зовнішніх дослідників, є певною біфуркацією у соціальній теорії католицизму. Зупинимось на основних тезах твору: по-перше, критика ідеї соціалізму; по-друге, приватна власність – перманентна ознака співіснування людини у соціумі, відмова від якої суперечить природі людини та принижує її гідність; по-третє, особливе ставлення до родини як важливої окремої одиниці суспільства, завдання якої створити умови вільного розвитку людини [8, с. 21]. Загалом Папа дотримується думки, що суспільні зміни можливі лише в разі духовного оновлення. Взаємна повага, пріоритети гідності й честі – це шлях подолання соціальних проблем у трудових колективах та суспільстві загалом. Зазначені ідеї слушно влітаються в сьогоденне вітчизняне буття, поглинуте дисгармонією, що набуває розмаху буденної екзистенції. Вважаємо, що переосмислення зазначених ідей папи створює бажані умови для відновлення внутрішньої рівноваги та комфортного існування людини у суспільстві.

У подальшому римські понтифіки у власних енцикліках доповнювали, розширювали соціальні питання, підняті в «*Reum Novarum*» («Про нові речі»), рефлексуючи в понадісторичному дискурсі. Такий полілог, на нашу думку, забезпечує авторитетність, актуальність, корисність та інформаційну ємкість соціальної доктрини Церкви. Підкреслимо концептуальну вагомість енцикліки папи Пія XI «В сороковий рік» («*Quadragesimo Anno*») 1931 року, де основним поняттям виступає «моральний закон», дотримання якого здатне врегулювати соціальні колізії. З особливою гостротою та відкритістю тлумачать соціальні проблеми понтифікати Іоана XXIII і Павла VI, що засвідчують «Матір і вчителька» («*Mater et Magistra*») 1961 року та «Мир на землі» («*Pacem in terris*») 1963 року Папи Іоана XXIII, «Розвиток народів» («*Populorum Progressio*») 1967 року Папи Павла VI.

У повний голос політика аджорнаменто, в аспекті роз'яснення соціальних проблем, здійснювалась понтифікатом Іоана Павла II. Тут варто згадати «Здійснюючи працю» («*Laborem exercens*») 1981 року, «Турбота про соціальні речі» («*Sollicitudo Rei Socialis*») 1987 року, «Сто років» («*Centesimus Annus*») 1991р. Папа у своїх зверненнях піднімає дилему вартісного співвідношення людини як божественного творіння та капіталу як продукту праці. Пріоритетним оголошує людину як неповторну цінність Божого творіння, котра здатна наповнювати світ творчою працею, а накопичувальна можливість не має глибокої духовної перспективи. Вказана позиція актуальна і для українських реалій, де на сьогодні досі не відрегульована залежність вартісного буття та матеріального насичення.

Продовжує соціальну думку Бенедикт XVI енциклікою «Любов у істині» («*Caritas in veritate*») 2009 року, де понтифік наголошує на невичерпних можливостях християнського розуміння любові й тлумачить останню як рушійний принцип у соціально-духовному бутті. «Ця Любов огортає людину в усій повноті її існування як істоту тілесну і духовну, як істоту, яка перебуває у солідарних відносинах з іншими» [6, с. 54]. Зважаючи на ментальні особливості народу України та

враховуючи її багатонаціональну специфіку, на нашу думку, слухним консолідуючим ефектом постане реексплікація католицького розуміння любові.

Нинішній понтифік папа Франциск є активним учасником соціального буття, слухним прикладом чого є послання на ім'я Генерального Секретаря ООН Пан Гі Муна, надісланого учасникам Всесвітнього гуманітарного саміту, що 23-24 травня 2016 року відбувся в Стамбулі, де глава Католицької церкви зазначає, що цей саміт є «нагодою надати новий напрямок життям мільйонів людей, які потребують захисту, лікування та допомоги, всім, хто шукає кращого майбутнього». Він висловлює сподівання, що завдяки цій зустрічі вдасться досягти результатів, які дійсно «спричиняться до полегшення страждань цих мільйонів людей» [13, с. 1].

Певною квінтесенцією думок у сфері соціальної проблематики вважають Компендіум соціальної доктрини Церкви. Вказаний звід документів укладений на прохання Римського Папи Івана Павла II та презентований у Ватикані 2004 році. В українському перекладі представлений до аналізу дослідників, завдячуючи науковому осередку Інституту релігії та суспільства в 2007 році. Структурно документ містить вступ, три частини, висновки та покажчики. Лейтмотивом у документі звучить думка про те, що «Соціальне вчення Церкви – це зняття євангелізації і як таке воно провіщає Бога і тайну спасіння у Христі кожній людині, в такий спосіб відкриваючи людині її саму. У цьому і тільки у цьому світлі Церква розглядає все інше: права кожної людини, зокрема «пролетарів», родину та освіту, обов'язки держави, устрій національних та міжнародних співтовариств, економіку, культуру, війну і мир, повагу до життя від зачаття до смерті» [6, с. 139]. У Компендіумі соціальної доктрини Церкви зазначено: «Перетворення соціальних явищ силою Євангелія, свідками чого є вірні Ісуса Христа, завжди було і залишається на сьогодні, на початку третього тисячоліття християнської ери, викликом» [6, с. 1]. Дане твердження засвідчує усвідомлення Церквою складності соціальних взаємин та готовність активної участі у плині подій, керуючись та надихаючись мудрістю істин Євангелія. Соціум – це унікальна, суто людська дійсність, яка здатна віддзеркалювати екзистенційні антиномії суспільства. Католицька церква виступає дієвим учасником цієї дійсності. Тому логічною реакцією на соціальні колізії є публічна позиція Церкви, яка зосереджена в соціальній доктрині. «Ця доктрина має глибоку внутрішню єдність, котра бере свої початки з Віри в цілісне спасіння, з Надії на повну справедливість, з Любові, що робить усіх людей справжніми братами у Христі. Усвідомлюючи Божу любов, людина осягає власну трансцендентну гідність, навчається не зосереджуватись лише на собі, а виходити назустріч іншому, творячи справжні людські відносини. Люди, оновлені Божою любов'ю, здатні змінювати правила та якість відносин і навіть суспільні структури» [6, с. 20]. Підкреслюючи важливість перманентного зв'язку людини та Творця, вказана залежність спонукає до відтворення достойних умов життя, з домінуванням внутрішніх духовних потенцій людини у суспільстві та умов їх реалізації в душі істин Євангелія. «За допомогою соціальної доктрини Церква бере на себе завдання проголошувати те, що їй доручив Господь. Вона оприявнює в історії людства послання звільнення і відкуплення, довершене Христом, та Євангеліє Царства. Проголошуючи Євангеліє, Церква «в ім'я Христа засвідчує людині її власну гідність та її покликання до особового сопричастя; вона навчає її вимог справедливості і миру, які згідні з Божою мудрістю» [6, с. 53]. Тлумаченню місії Церкви присвячений другий розділ компендіуму, який має назву «Місія Церкви і її соціальна доктрина». Подібні думки є темою міркування енцикліки Папи Іоана Павла II «Гурбота про соціальні речі» («Sollicitudo rei socialis») 1987 року. «Церква – посланниця спасіння не в абстрактному чи виключно духовному сенсі, а в контексті історії і життя людини. Місія служити світові є властивою для Церкви, це служіння показує яким повинен бути знак єдності і тайнство спасіння для всього людства» [4, с. 1]. Понтифік звертає увагу на вагомість та значимість не лише окремої людини, а й спільноти, складовою якої людина є. В сучасних реаліях України, коли потреба у пріоритетах громадянського суспільства, розбудованого на засадах демократії та свободи, гостро актуалізує питання, пов'язані із змістом понять «вільна людина», «свобода духу» та інших подібних, постулати Католицької церкви виокремлюють євангелізацію та певною мірою, катехізацію, що мають методологічний присмак та визначають характер служіння та діяльності католицьких спільнот. З такої точки зору соціальна доктрина

постає «невід'ємною складовою євангелізаційного служіння Церкви» [6, с. 54]. «Існує глибокий зв'язок між євангелізацією і людським розвитком: «Це зв'язок антропологічного порядку, адже людина, яку належить євангелізувати, – не абстрактна істота, а залежить від суспільних і економічних проблем» [6, с. 55]. Подібна аргументація представників Католицької церкви, позиціонує значиму присутність у суспільстві, визначає її характер та певною мірою тлумачить християнські цінності як інтегральну платформу у комунікації.

Висновки. Отже, ми простежили, що Католицька церква демонструє активну позицію учасника соціального буття. Враховуючи історичні та суспільні варіації, соціальна проблематика постає невід'ємною складовою доктринальних засад Католицької церкви. Вказані ознаки зумовили існування зрілої соціальної концепції, якій притаманна адаптаційна гнучкість, виважена часом конструктивність, відкритість, діалогічність, актуальність. Основні принципи соціальної доктрини, зокрема антропоцентричність та персоналістичність, є провідними у розумінні соціального призначення людини. Русійним поняттям оновлення суспільства постають істини Євангелія, а основними цінностями – свобода, справедливість, любов, які створюють засади загальнолюдських базових пріоритетів у соціально-культурному просторі. Тому вважаємо, потенційно вартісним впровадження теоретичних засад католицької доктрини у вирішенні цілого спектру проблем соціального характеру, що мають місце сьогодні в Україні.

Література

1. Св. Августин. Сповідь / Пер. з латини Ю. Мушака – К.: Основи, 1997. – 320 с.
2. Альошина О. Соціальна доктрина католицької церкви [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://vuzlib.com.ua/articles/book/24468 So%D1%81%D1%96alna_doktrina_katoli%D1%81ko/1.html](http://vuzlib.com.ua/articles/book/24468%20So%D1%81%D1%96alna_doktrina_katoli%D1%81ko/1.html).
3. Єленський В. Велике повернення: релігія у глобальній політиці та міжнародних відносинах кінця 20-початку 21 століття, – Львів: Видавництво Львівського католицького університету 2013. -504 ст. ISBN 978-2778-01-4
4. Іоан Павло II «Sollicitudo rei socialis» 1987р. (енцикліка) [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://w2.vatican.va/content/john-paul-ii/en/encyclicals/documents/hf_jp-ii_enc_30121987_sollicitudo-rei-socialis.html
5. Католицька Церква про суспільно-економічну діяльність. [Електронний ресурс] // Християнин і світ. Журнал для християн, фахівців своєї справи. – Режим доступу: <http://www.xic.com.ua/cerkva-pro/8-ekonomika/29-katolycka-cerkva-pro-suspilno-ekonomichnu-dijalnist>
6. Компедіум соціальної доктрини Церкви. – Київ: Кайрос, 2008. – 536 с. ст..67, п.79
7. Конституція України від 28 червня 1996 р., – К.: Атіка, – 2006. Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації» від 23.04.1991 року № 988-XII // Відомості Верховної Ради України – 1991. – № 25. – ст. 283.
8. Лев XIII «Rerum Novarum» (енцикліка), – Львів. 1994 – 24 с.;
9. Лобьє П. Социальная доктрина католической церкви: опыт воплощения христианского идеала / предисл. Ечегаре Р. (кардинал). – Брюссель: [б.и.], 1989. – 254 с.
10. Лобьє П. Три града. Социальное учение христианства; пер. с фр. Л. А. Торчинский; предисл. С. Аверинцев. – СПб.: Алетейя: Ступени, 2001. – 413 с.
11. Любський В., Любська М. Історія релігій: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 696 с.
12. Пасічний Р. Соціальна доктрина Католицької Церкви та етапи її становлення // HUMANITIES & SOCIAL SCIENCES 2009 (HSS-2009), 14-170 16 MAY 2009, LVIV, UKRAINE ст. 170-171
13. Почути волання страждаючих. Папа до Всесвітнього гуманітарного саміту [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://catholicnews.org.ua/pochuti-volannya-strazhdayuchih-papa-do-vsvesvitnogo-gumanitarnogo-samitu> Назва з екрану.
14. Соціальна доктрина Церкви. [Збірник статей]. –Львів: Свічадо, 1998. – 300 с.
15. Шепетяк О. Соціальне вчення церкви в енцикліках римських Пап // Збірник наукових праць «Гілея: науковий вісник» Випуск 83 ст. 298-301.
16. Яроська О. Секуляризація та її осмислення в сучасному релігієзнавстві й теологічній думці // Гуманітарні студії. – 2014. – Вип. 24. – С. 86-94.

Literatura

1. Avgusty`n Svyaty`j, Spovid' / Per. z latyny Yu. Mushaka / – K.: Osnovy, 1997. – 320 s.
2. Al`oshy`na O. Sotsial`na doktryna katolyts`koyi tserkvy [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://vuzlib.com.ua/articles/book/24468> So%D1%81%D1%96alna_doktrina_katoli%D1%81ko/1.html. Nazva z ekranu.
3. Yelens`ky`j V. Velyke povernennya: relihiya u hlobal`niy politytsi ta mizhnarodnykh vidnosynakh kintsya 20-pochatku 21 stolittya, – L`viv: Vydavnytstvo L`vivs`koho katolyts`koho universytetu 2013. – 504 st. ISBN 978-2778-01-4
4. Ivan Pavlo II «Sollicitudo rei socialis» 1987r. (entsyklika) [Elektronnyy resurs]. Rezhym dostupu: http://w2.vatican.va/content/john-paulii/en/encyclicals/documents/hf_jp-ii_enc_30121987_sollicitudo-rei-socialis.html
5. Katoly`cz`ka cerkva pro suspil`no-ekonomichnu diyal`nist` [Elektronnyy resurs] // Khrystyanyan i svit. Zhurnal dlya khrystyyan, fakhivtsiv svoeyi spravy. – Rezhym dostupu: <http://www.xic.com.ua/cerkva-pro/8-ekonomika/29-katolycka-cerkva-pro-suspilno-ekonomichnu-dijalnist> Nazva z ekranu.
6. Kompedium social`noyi doktry`ny` Cerkvy`. – Kyiv: Kayros, 2008. – 536 s. st.67, p.79.
7. Konstytuciya Ukrayiny` vid 28 chervnya 1996 r., – K.: Atika, – 2006. Zakon Ukrayiny «Pro svobodu sovisti ta relihiyni orhanizatsiyi» vid 23.04.1991 roku # 988-KhII // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny – 1991. – # 25. – st. 283.
8. Lev XIII «Rerum Novarum» (entsyklika), – L`viv.: 1994 – 24s.;
9. Lob`e P. Sotsyal`naya doktryna katolycheskoy tserkvy: opyt voploshchenyya khrystyanskoho ydeala / predysl. Echehare R. (kardynal). – Bryussel': [b.y.], 1989. – 254 c.
10. Lob`e P. Try hrada. Sotsyal`noe uchenye khrystyanstva; per. s fr. L. A. Torchynsky; predysl. S. Averyntsev. – SPb.: Aleteyya: Stupeny, 2001. – 413 s.
11. Lubs`ky`j V. I., Lubs`ka M. V. Istoriya relihiy: Pidruchnyk, – K.: Tsentri navchal`noyi literatury, 2004. – 696 s.
12. Pasichny`j R. Sotsial`na doktryna Katolyts`koyi Tserkvy ta etapy yiyi stanovlennya // HUMANITIES & SOCIAL SCIENCES 2009 (HSS-2009), 14-170 16 MAY 2009, LVIV, UKRAINE st. 170-171
13. Pochuty` volannya strazhdayuchy`x. Papa do Vsesvitn`oho humanitarnoho samitu [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu: <http://catholicnews.org.ua/pochuti-volannya-strazhdayuchih-papa-do-vseshvitnogo-gumanitarnogo-samitu> Nazva z ekranu.
14. Social`na doktry`na cerkvy`. [Zbirnyk stattey]. – L`viv: Svichado. 1998. – 300 s.
15. Shepetyak O. Sotsial`ne vchennya tserkvy v entsyklikakh ryms`kykh Pap // Zbirnyk naukovykh prats` «Hileya: naukovyy visnyk» Vypusk 83 st. 298-301.
16. Yarocz`ka O. Cekulyaryzatsiya ta yiyi osmyslennya v suchasnomu relihiyeznavstvi y teolohichniy dumtsi // Humanitarni studiyi. – 2014. – Vyp. 24. – S. 86-94.

Tetiana Koshushko

Nature and genesis of social concept Catholic Church

The article analyses the basic issues of the social conception of the Catholic church. The main theoretical components of the social doctrine accumulated in encyclicals and socially-oriented documents of the church are considered in detail. The article is focused on the importance of the influence of principal doctrinal regulations and their long-term implementation in the social environment of present-day Ukraine. The pluralistic approach of the material presentation emphasizes the topicality of the problem raised on the theoretical level and grounds the potential significance of the social conception of Catholicism in the practical activities of the bodies of the Catholic church. The church and society are presented in the dialectal reflexion. Conceptually the term "socium" is determined as a unique human ability which is able to reflect existential antinomies of the society. The Catholic church is considered as an active participant of this reality, a social doctrine being a theoretical source of the official response to social collision.

Analyzed Compendium of the Social Doctrine of the Church as the report documents used by the Catholic Church today and its potential structure and implementation to address a range of social problems that are occurring today in Ukraine

Keywords: Catholic Church, social doctrine, official documents, social being, Ukraine.

Надійшла до редакції 25.08.2016 р.